

GLE DAMO

Don Juan, velika predstava na malem odru

Leta 1665 v Parizu krstno uprizorjena igra *Don Juan*, ena najnenavadnejših, precej mračnih in najmanj komičnih v Molièrovem opusu, je uspešno zaživela v **Slovenskem narodnem gledališču Nova Gorica**, kjer bo spet na sporedu drevi in jutri.

NOVA GORICA ▶ Kmalu po slavnejšem *Tartuffu* je francoski klasicist Molière napisal - v prozi, ne v verzih - še igro *Don Juan ali Kamnita gostija*. V osrčje je postavil razvpitega ženskarja, prevaranta in tudi morilca, ki zadovoljuje le svojo slo, ne da bi se oziral na posledice. Noben poduk ne zaleže, grešiti neha, šele ko ga v pekel potegne "kamniti gost".

Igro je prvi poslovenil **Josip Vidmar**, zatem še **Aleš Berger** in pa **Primož Vitez**, v čigar prevodu je zaživela že leta 2003 na velikem novogoriškem odru v režiji **Vita Tauferja**. Tokrat jo je režiser **Daniel Day Škofca** ob dramaturški pomoči **Nike Šorak** postavil na mali oder, čez katerega pa se je razrasla velika predstava.

Še preden se dvigne zavesa, igralci k odru pristopijo iz avditorija in potem še večkrat nagovorijo občinstvo, v sklepnem dejanju pa se že kar pol predstave preseli tja med sedišča.

Osrednja lika, Don Juana in njegovega oprodo Sganarella, upodobita **Matija Rupel** in **Žiga Saksida**: prvi je mladostno vihrav in pavje ošaben, proti koncu igre zlasti po zaslugi igralčeve telesne in obrazne mimike tudi utrujen, zdolgočasen, zoprn nadut, medtem ko

drugi skuša biti njegova slaba vest - okrog gospodarja se smuka pohlevno sključen in uslužen, a tudi bistroviden, več pretanjenih namigov na gospodova grešna, moralno in etično nesprijemljiva dejanja.

Don Juanovega glavnega, usodnega antagonista je mojstrsko oblikoval **Radoš Bolčina**, ki je v Tauferjevi uprizoritvi igral Don Juana. Tokrat je kamniti Komtur, kip, strašna soha. Bolčinova zlovešča vloga, ki jo je pomagala izklesati oblikovalka maske **Tina Prpar**, se učinkovito ujame s tesnobno, veseskozi zamolklo brbotajočo

glasbo **Tineta Grgureviča**. Kot oblikovalec zvoka je sodeloval še **Majin Maraž**, medtem ko je **Samo Oblokar** poskrbel za svetlobo, prav tako skrbno odmerjeno in povedno. K prepričljivi celoti so pomembno prispevali še **Urša Vidic** s scenografijo, ki predstavo iz nekakšnega križanca med palačo in templjem hitro prestavi na kmetijo in še kam, ter kostumograf **Andrej Vrhovnik** in oblikovalka giba **Evin Hadžialjević**.

Ženski, ki se ravsata za Don Juanovo srce, upodobita **Arna Hadžialjević** kot presunljiva, čustveno ranjena Elvira in **Liza Marija Grašič** kot Karlina, naivno kmečko dekle, ki jo čaka usoda premnogih prejšnjih zapeljivčevih žrtev.

Njenega ljudsko robatega snubca Petrina v kmečko

razposajenem drugem dejanju igra **Žiga Udir**, posrečeno komično stransko vlogo pijanega pretepaškega kmeta pa doda **Miha Nemeč**. Oba igralca skočita še v druge vloge, sta bojevita plemiča, ki hočeta obračunati z Don Juanom in tako oprati sestrično čast, Nemeč pa plemiškemu pobalinu nekaj grenkih pove tudi kot njegov oče Don Luis, s pomočjo ozvočenja, ki še poveča težo grehov in poglobi sodbo.

Ustvarjalci tokratnega *Don Juana* so izvirnik popestrili z besednimi igrami, na "kamniti gostiji" kajpada ubranimi na temo kamna. Ta predstava bo vsekakor odmeval vsaj do Kamnika.

ANDRAŽ GOMBAČ

V *Don Juanu* v glavnih vlogah blestijo (z desne) Matija Rupel, Žiga Saksida in Radoš Bolčina.